

GLASNIK SHD GAZETTE

НЕКЕ ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ ФАЛЕРИСТИЧКЕ ЗАОСТАВШТИНЕ КРАЉЕВИЋА ТОМИСЛАВА NOTES ABOUT SOME INTERESTING FINDS IN PHALERISTIC LEGACY OF PRINCE TOMISLAV

Inside this issue:

- From King Milan I to Marshal Tito** 3
- Descent of HRH Crown Prince Aleksandar II** 4
- Obituary of a King (of Arms)- Sir Colin Cole** 5
- New Bolivian Order of Simon Bolivar** 6
- 85 Springs of Václav Měricka** 7
- Heraldica curiosa – Princes Gantimurov** 7
- Heraldic Art** 8

Међу малобројним предметима из личне оставштине блаженопочившег Краљевића Томислава на Опленцу посебно су занимљиви делови његове групе личних одликовања. Наглашавамо да се ради о деловима, јер се за сада не може тачно установити чиме је све Краљевић био одликован.

За све оне који се баве националном фалеристиком најзанимљивија је гарнитура инсигнија 1. степена Ордена Карађорђевог звезде, произведена и сигнирана у чувеној лондонској медаљерској и аукционој кући Spink & Son. Димензије инсигнија одговарају стандарду (орденски знак 63x98 цм, пречник звезде 90 мм), али се запајају следећа карактеристична одступања:
-грешка у натпису на аверсном претену (ВѢО8 уместо ВѢР8),
-стилизиција круне у надвишењу,
-стилизиција оцила у грбу у

облику слова С,
-изражена конвексност грудне звезде,
-фасетирана површина грудне звезде, без перфорације између фасета,
-постојање прописаних жигова и медаљерског логотипа.

Друга занимљива инсигнија припада Хуманитарној задужбини Светог Андреја Првозваног, коју је у Лондону основала Њ.В. Краљица Марија. Ради се о примерку са бело емајлираним Андрејевским крстом и сачуваном оригиналном траком (краљевско плава, са белом пругом у центру).

Низ минијатура намењених ношењу на фраку, монтираних такође код фирме Spink & Son, занимљив је пре свега због евидентне конфузије у погледу било каквог правила о преседану или старшинству ордена и одликовања. Вероватно да се предност дата британским одличјима има приписати чињеници да

је монтирање вршено по британским прописима, и за британског грађанина (отуда на првом месту британски Орден Св. Јована, а одмах за њим Крунидбена споменица Ђорђа VI из 1937. године. Иза британских одликовања следи румунски Орден владалачког Дома (т.ј. румунска верзија Породичног ордена Хоенцолерна), а тек од четвртог места југословенски краљевски ордени. Да је у питању еклантан пример незнања (или небриге), по коме један Краљевски принц одликовања сопственог дома и сопствене земље носи тек на четвртном месту, може се видети и по томе што је и међу самим југословенским одличјима пресекан припао Ордену југословенске круне, који би се морао наћи после Ордена белог орла, а испред Ордена Св. Саве. Коначно, низ минијатура завршава југословенска Медаља за војничке врлине.

(Continued on page 2)

Баденски великовојводски породични орден верности.
Baden's Grand-Ducal House Order of Fidelity.

(Continued from page 1)

Само два иностранца ордена из оставштине Краљевића Томислава налазе се данас на Оplenцу.

Први је звезда Великог командира Кнежевског породичног ордена Хоенцолерна, док је други комплетна гарнитура баденског великовојводског Породичног ордена верности.

Присуство Породичног ордена Хоенцолерна је прилична мистерија. Наиме, не ради се о звезди ордена који је додељивала румунска грана Дома (а чија минијатура постоји на претходно описаној гарнитурџ), већ о звезди католичке гране Хоенцолерна, којој је пореклом припадао румунски Краљ Фердинанд. Дакле, или је покојни Краљевић поседовао и један и други орден, или је неком грешком звезда немачког огранка залутала међу инсигније румунског ордена.

У погледу баденског Ордена верности нема никаквих дилема: овим је орденом краљевић Томислав одликован од стране Старешине великовојводског Дома приликом свог венчања са Принцезом Маргретом од Бадена.

Among very few items from personal property of late Prince Tomislav that remain at Oplenac, we find that the most intriguing set is a part of the group of his own Orders and Decorations. We stress that it is only a part, because presently nobody can say what exactly the late Prince was decorated with.

For all those whose primary interest reposes with the national phaleristics of Serbia/Yugoslavia, there can be no doubt that the prize item would be the set of Grand Cross of the Order of Star of Karageorge, manufactured by famous London firm of Spink & Son. While the dimensions of the insignia correspond to the Statutory stipulations, there is a number of differences that deserve attention:

- the obverse ring inscription is erroneous (ВБОШ in stead of ВЕРФШ),
- stylization of the Crown suspension is different,

- stylization of the fire-steels in the obverse armorial shield appears similar to Latin letter C,
- pronounced convexness of the breast Star,
- lack of perforations upon faceted surface of the Star,
- presence of regular assay and export marks, as well as Spink logo-seals.

Another very interesting pece of insignia is that of the Royal Humane Society of St. Andrew, instituted by Queen-Mother Maria in London. It displays white-enamelled St. Andrew cross, with a length of original Ribbon (royal blue with central white stripe).

The set of miniatures mounted for evening dress, also with characteristic style and logo of The Spink, demonstrates a most interesting display of confusion and lack of idea of seniority or precedence of Orders and Decorations. Possibly the precedence was automatically assigned to British awards (presumed excuse was that the owner was British citizen). At the senior place one finds British Venerable Order of St. John, followed by George V Coronation Medal (1937), but the next—Romanian Order of the Reigning House imposes serious question how was it possible that Yugoslavian Prince of the Blood Royal would have Orders of his own House and Country displayed only from 4th place onwards? The level of confusion is well illustrated by the place assigned to Royal Yugoslavian Order of the Crown (4th place, in stead of 6th, after Royal Orders of Star of Karageorge and of the White Eagle, and prior to Royal Order of St. Sava). The bar ends with Yugoslavian Medal for Military Virtues.

Just two foreign orders from the property of late Prince Tomislav are now still at Oplenac.

One is Grand Commander Star of the Princely House Order of Hohenzollern, the other being set of the Grand-Ducal Baden's House Order of Fidelity.

The Princely Order of Hohenzollern presents a sort of

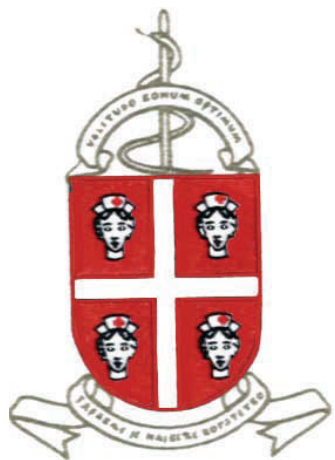
a mystery. It is not insignia of the Romanian Branch that would correspond to the Badge on the miniatures bar, but one belonging to the Catholic division of the German Hohenzollerns of which also Romanian King Ferdinand I was scion. Therefore, either Prince Tomislav held both Orders, either somehow German insignia made way into the Romanian House Order.

The Baden's Order of Fidelity presents no mystery, since Prince Tomislav was made its Knight by the Chief of the Grand-Ducal House on the occasion of his first marriage to Princess Margarete of Baden.

Д. Ацовић - D. Acović

СУМЊИВИ УЗЛЕТИ ПОТОЊЕ СРПСКЕ ХЕРАЛДИКЕ DUBIOUS ASCENT OF CERTAIN NEW SERBIAN HERALDIC ACHIEVEMENTS

Грб Београдске Поликлинике Св. Никола: на црвеном пољу сребрни крст између четири исте тачке одрубљене главе медицинских сестара са белим капицама са црвеним крстом.

Кнежевски Породични орден Хоенцолерна, звезда Великог командира.
The Princely House Order of Hohenzollern, Grand Commander Star.

